

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi H. K.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu
Apelacyjnego w [...] z dnia 11 marca 2009r.,

wydanym w sprawie z powództwa H. K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej C.

o zobowiązanie do przeniesienia prawa własności lokalu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 listopada 2009 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 30 czerwca 2009 r.,

- 1. oddala zażalenie,**
- 2. przyznaje adw. A. K. od Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny) kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o podatek VAT z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 20 maja 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił – jako nie opartą na ustawowej podstawie – skargę H. K. o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie z powództwa H. K. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „C.” o zobowiązanie do przeniesienia własności lokalu (art. 410 § 1 k.p.c.). Z kolei postanowieniem z dnia 30 czerwca 2009 r. Sąd ten odrzucił zażalenie skarżącej na powyższe postanowienie, stwierdzając, że zostało ono wniesione po upływie przepisanej terminu. W dniu 26 maja 2009 r. bowiem doręczono skarżącej postanowienie o odrzuceniu skargi, a zażalenie zostało wniesione dopiero w dniu 22 czerwca 2009 r. (art. 370 w związku z art. 397 § 2 k.p.c.).

W zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu zażalenia skarżąca zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 357 § 2 k.p.c. i art. 45 ust. 1 w związku z art. 78 i art. 176 Konstytucji, podnosząc, że Sąd ten w dniu 26 maja 2009 r. doręczył jej postanowienie odrzucające skargę o wznowienie z błędnym pouczeniem o jego niezaskarżalności, co skutkowało tym, że termin do wniesienia zażalenia nie rozpoczął w ogóle biegu. Poza tym przyczyną wniesienia zażalenia dopiero w dniu 22 czerwca 2009 r. było przewlekłe postępowanie Sądu i Okręgowej Rady Adwokackiej, złożony bowiem przez nią w dniu 28 maja 2009 r. wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie adwokata został rozpoznany dopiero postanowieniem z dnia 5 czerwca 2009 r., a wyznaczenie adwokata nastąpiło dopiero w dniu 16 czerwca 2009 r. W konkluzji załóżka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Żaląca nie kwestionuje ustaleń Sądu Apelacyjnego, według których zażalenie na postanowienie odrzucające skargę o wznowienie postępowania zostało przez nią wniesione po upływie tygodniowego terminu od doręczenia jej tego postanowienia. Dokonuje natomiast odmiennej oceny skuteczności dokonanego doręczenia i z powołaniem się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 3 maja 1966 r., III CO 12/66 (OSNCP 1966, nr 11, poz. 182) wywodzi, że termin do wniesienia zażalenia na postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym nie rozpoczyna biegu dla strony występującej bez adwokata przed doręzeniem jej pouczenia o dopuszczalności, terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia.

Podniesiony przez żalącą zarzut naruszenia przepisów art. 357 § 2 k.p.c. oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 78 i art. 176 Konstytucji nie może odnieść zamierzonego skutku z dwóch powodów. Po pierwsze, twierdzenia żalącej o doręczeniu postanowienia z dnia 20 maja 2009 r. z błędnym pouczeniem o jego niezaskarżalności nie zostały poparte żadnym dowodem, a z potwierdzenia odbioru przesyłki znajdującego się w aktach wynika jedynie, że żalącej doręczono postanowienie o odrzuceniu skargi z pouczeniem. Po drugie, ewentualny brak pouczenia przewidzianego w art. 357 § 2 k.p.c. lub jego wadliwość mogą jedynie uzasadniać wnioski o przywrócenie terminu, jeżeli strona uchybiła terminowi z powodu braku prawidłowego pouczenia. W powołanej przez żalącą uchwale z dnia 3 maja 1966 r., III CO 12/66, Sąd Najwyższy przyjął wprawdzie, że w braku pouczenia, o którym mowa w art. 357 § 2 k.p.c., termin do wniesienia zażalenia dla strony występującej bez profesjonalnego pełnomocnika nie rozpoczyna w ogóle biegu, lecz jest to pogląd odosobniony. W późniejszym orzecznictwie, które skład orzekający podziela, Sąd Najwyższy jednolicie przyjmował, że ewentualny brak pouczenia o dopuszczalności, terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia może jedynie uzasadniać wnioski o przywrócenie terminu, jeżeli strona uchybiła terminowi z powodu braku pouczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 września 1998 r., I CKN 375/98, niepubl., z dnia 4 listopada 1998 r., I CKN 740/98, niepubl. i z dnia 16 lipca 2008 r., II CZ 43/08, niepubl.).

Z przytoczonych wyżej powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw, natomiast na podstawie § 19 pkt 1 w związku z § 6 pkt 7 i § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) przyznał adw. A. K. od Skarbu Państwa kwotę 5400 zł plus podatek VAT tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącej w postępowaniu zażaleniowym.